

Mijn naam is Josine van den Berg. Ik ben duoraadslid voor de VVD Waterland en sinds 15 jaar inwoner van Ilpendam. Dank u wel dat ik u kort mag toespreken over plan Ilpenstein: de herbouw van het historische slot, gecombineerd met een nieuwe woonwijk van ongeveer honderd woningen.

Dit plan is bepaald niet nieuw. De initiatiefnemers – geboren en getogen in Ilpendam – werken er al jaren aan, met één doel: een grote, positieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid van ons dorp.

Onlangs ontstond onrust toen het college liet weten het plan te willen stoppen vanwege vermeende strijdigheid met provinciale regels. Terwijl ditzelfde plan wél was opgenomen in het coalitieakkoord, het meerjaren woningbouwprogramma en de Gebiedsvisie De Purmer. De gemeenteraad heeft daarom een motie van onder meer mijn partij aangenomen die het college opdroeg een formeel verzoek tot maatwerk te doen. Dat verzoek ligt sinds 31 oktober bij Gedeputeerde Staten.

De provinciale richtlijnen uit maart 2025 voor maatwerk zijn er gekomen voor kernen die volledig zijn omsloten door beschermd gebied en daardoor nauwelijks kunnen uitbreiden. Ilpendam is zo'n kern die volledig wordt ingesloten door beschermd gebied (zie ter illustratie het kaartje in de brief aan GS d.d. 31 oktober 2025). De woningmarkt zit al jaren op slot, scheefwonen neemt toe en de behoefte aan nieuwe woningen is – zoals onder meer door Achterberg en Kramer beschreven – enorm groot. Binnen de huidige kern is simpelweg geen ruimte meer voor extra woningen.

En voor de duidelijkheid: Ilpendam maakt sinds 1992 deel uit van Waterland, maar heeft een eigen identiteit binnen de fusiegemeente. Woningbouwprojecten elders – zoals de woonwijk Gouwhaven die in Monnickendam gerealiseerd moet worden – lossen de problemen in Ilpendam niet op.

Daarnaast spelen er meer urgente kwesties. Voorzieningen verdwijnen: van de tientallen winkels is er nog één over, vijf van de zes horecagelegenheden zijn verdwenen. De huisarts zoekt al jaren vergeefs naar een geschikte praktijkruimte. En het verkeer door de oude kern is te veel, te zwaar en te snel voor een dorp dat ooit is gebouwd voor paard en wagen.

Deze problemen worden allemaal aangepakt in plan Ilpenstein. Het biedt ruimte voor horeca, zorgvoorzieningen, de huisarts én een alternatieve ontsluiting waardoor het grootste deel van het verkeer de historische kern kan mijden.

Dat het plan op onderdelen botst met bestaande regels, is een feit. De mogelijkheid om in het kader van Maatwerk van die regels af te wijken is er juist voor situaties zoals deze. Bovendien hebben wij begrepen dat het nieuwe omgevingsrecht kansen biedt voor Ilpenstein. Daarom vragen wij u het plan met welwillendheid te beoordelen in het licht van alle oplossingen die het kan bieden voor uiteenlopende, bestaande problemen.